

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/75/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6624202025
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6624202025.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v pestúnskej starostlivosti: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. E. XX, XXX XX F., štátny občan SR, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matka G. E., nar. XX.XX.XXXX, umrela dňa XX.XX.XXXX, otec neuvedený, o vydanie neodkladného opatrenia a nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd u k l a d á p o v i n n o s ť C. B., nar. XX.XX.XXXX o d o v z d a ť maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, H. H. XX, XXX XX A. za súčinnosti Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci nariadenia výchovného opatrenia nad maloletým dieťaťom A. B., nar. XX.XX.XXXX na Okresnom súde Lučenec, č.k. 5P/75/2024.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Poltár (ďalej len „úrad“ alebo „navrhovateľ“) sa svojim návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia doručeným na Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd“) dňa 18.04.2024 domáhal, aby súd dočasne umiestnil maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX do Diagnostického centra, H. H. XX, XXX XX A. (ďalej len „DC Ružomberok“) a zároveň nariadil povinnosť C. B., nar. XX.XX.XXXX, aby za súčinnosti úradu odovzdala maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti DC Ružomberok. Následne, na základe vykonaného dokazovania úrad navrhol, aby súd rozhodol vo veci samej v zmysle § 37 ods. 3 písm. a) Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - zabezpečenie odbornej diagnostiky pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na tri mesiace.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že mal. Rebeka je v monitorovaní úradu od nariadenia pestúnskej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 9P/29/2012 zo dňa 27.03.2012 bola mal. A. zverená do pestúnskej starostlivosti C. B., nar. XX.XX.XXXX. Počas pravidelného sociálneho šetrenia sa začali v roku 2023 prejavovať výchovné problémy v správaní mal. A. ako v domácom, tak aj v školskom prostredí.

Dňa 28.02.2024 bola úradu doručená hodnotiacia správa zo Základnej školy, I. X, F., na základe ktorej sa p. B. s mal. A. dostavili na úrad a boli oboznámené s predmetnou správou. Na stretnutí p. B. uviedla, že mal. A. sa obdobne nevhodne správa aj v domácom prostredí. Mal. A. neustále používa mobilný telefón, vulgárne nadáva, vyhráža sa členom rodiny a zanedbáva osobnú hygienu. Doma sa vyjadruje vulgárne, krikom a vyhráža sa, že ujde z domu.

Mal. A. v rozhovore bez prítomnosti p. B. úradu uviedla, že v škole sa jej spolužiaci vysmieávajú zato, že nemá rodičov, hovoria že zdochli a vysmieávajú sa jej z akej rodiny je a preto im ona nadáva. Niektoré informácie uvedené v hodnotiacej správe poprela. Uviedla, že nikdy by nehodila učebnicu na zem a nevynadala učiteľovi. U mal. A. sa začali prejavovať sebapoškodzovacie sklony, ako aj vôľa umrieť.

Dňa 04.03.2024 sa na úrad bez predvolania dostavila p. B., ktorá uviedla, že správanie mal. A. je neúnosné, klame a bez dovolenia odišla z domu. Neustále používa mobilný telefón, nepripravuje sa do školy, odmieta ráno do školy vstať, resp. vyžaduje aby ju p. B. odviezla autom, nakoľko odmieta chodiť autobusom. Pani B. na základe odporúčania úradu vyhľadala pedopsychiatrickú pomoc pre mal. A. a termín vyšetrenia je stanovený na deň 05.09.2024.

Dňa 17.04.2024 sa opätovne na úrad dostavila p. B. aby oznámila, že mal. A. spravila doma veľký „cirkus“. Opakovane vyhádzala oblečenie zo skriň, odmieta pomáhať s domácimi prácami, vulgárne sa vyjadruje a rodina má podozrenie, že im mal. A. začala kraďnúť peniaze, nakoľko má doma veci, ktoré jej oni nekúpili. Triedna učiteľka mal. A. pestúнку p. B. informovala, že táto jej vulgárne vynadala, k čomu sa mal. A. následne aj priznala. Pani B. úradu uviedla, že má veľký strach a obavu o bezpečie rodiny, nakoľko mal. A. ju mala v úmysle napadnúť a to tak, že chcela do nej hodiť sklenený pohár, v čom jej zabránil manžel p. B..

Záverom predmetného návrhu úrad konštatuje, že správanie mal. A. počas monitorovania rodiny sa zhoršuje, aj napriek opakovaným upozorneniam zo strany pestúunky a tiež zo strany úradu nerešpektuje pravidlá nastavené v domácnosti a nerešpektuje ani školský poriadok.

Navrhovateľ k svojmu návrhu pripojil nasledovné listinno dôkazné prostriedky: Hodnotiaca správa zo Základnej školy, I. X, XXX XX F. z dňa 28.02.2024, Hodnotiaca správa zo Základnej školy, I. X, XXX XX F. z dňa 12.04.2024 a Súhlas s prijatím maloletej zo dňa 17.04.2024.

3. Z hodnotiacej správy zo Základnej školy, I. X, XXX XX F. z dňa 28.02.2024 má súd za preukázané, že správanie mal. A. sa zhoršuje, je vulgárna, agresívna a fyzicky napáda spolužiakov. Mal. Rebeka je integrovaná s VPU – dysortografia a dyskalkúlia. (č.l. 5 spisu)

Z hodnotiacej správy zo Základnej školy, I. X, XXX XX F. z dňa 28.02.2024 má súd za preukázané, že mal. A. dňa 12.03.2024 fľašou napadla spolužiačku a udierala ju. Vulgárne správanie mal. A. prekračuje hranice aj voči kolegom učiteľského zboru. V šk. roku 2023/2024 nemá žiadnu neospravedlnenú hodinu a rodina B. sa o ňu vzorovo stará. (č.l. 6 - 7 spisu)

Z mailovej komunikácie J. A. z dňa 17.04.2024 má súd za preukázaný ich súhlas s umiestnením mal. A. v ich zariadení. (č.l. 8 spisu)

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

6. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri seba, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

14. Podľa § 30 ods. 1 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

15. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením, či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods. 1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 CSP. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej.

16. I keď CSP upustil od pôvodnej koncepcie bezpodmienečnej väzby neodkladného opatrenia na konanie vo veci samej, naďalej platí, že procesné zabezpečenie musí mať vždy nevyhnutne vzťah ku konkrétnemu hmotnoprávnemu nároku, pričom však priamo neodkladnými opatreniami by nemali byť riešené hmotnoprávne nároky samotné. V zmysle uvedeného je tak zrejmé, že potreba nariadenia neodkladného opatrenia musí vychádzať zo vzťahu, ktorý je predmetom súdneho konania s prepojením na konanie vo veci samej v rozsahu vyplývajúcom zo zákona.

17. Súd podľa § 325 ods. 1 CSP môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu

a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehaná a nevyhnutná.

18. Súd má za preukázané, že správanie a konanie mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX sa od začiatku monitorovania úradom nezlepšilo a týmto svojim konaním ohrozuje nielen rodinu, v ktorej žije a vyrastá, ale aj samú seba a rovnako aj spolužiakov a ostatné deti v škole. Na základe vyššie uvedených skutočností je potrebné situáciu riešiť bezodkladne, nakoľko v domácom prostredí je ohrozený jej priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin.

Nakoľko boli zistené také nedostatky, že výchova a vzdelávanie mal. A. v prirodzenom prostredí by nevedla k náprave, súd nariadi neodkladným opatrením odovzdať mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX pestúnovi do J. A. za súčinnosti ÚPSVaR Veľký Krtíš.

19. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, preto je potrebné konanie vo veci samej o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. októbra 2017, sp. zn. 5 Cdo 77/2017)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, J. K. XX, XXX XX L., a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 358 CSP, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a/ zastavení konania,
- b/ odmietnutí podania vo veci samej,
- c/ odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d/ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia
- e/ zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a § 335 ods. 1,
- f/ návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g/ zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h/ zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i/ návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j/ odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k/ povinnosti zložiť zábezpeku vo veci práva duševného vlastníctva,
- l/ zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m/ nároku na náhradu trov konania,
- n/ prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164,
- o/ návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie.